

Tomtens historia

Innan filmen

Julafton är idag en kristen högtid. Hur kunde vi plötsligt ha en rödklädd och rundlagd man som delar ut julklappar?

Diskutera vem och vad jultomten egentligen är?

Vad har han med Jesus och den kristna högtiden att göra?

Fråga klassen om de vet vem gårdstomten är?

Vad betyder julen för eleverna?

Om några i klassen tillhör en annan religion – fråga de om de har någon högtid där de ger bort presenter (och vem som ger dem).

SE FILMEN

IDen svenska jultomten är en blandning av gammalt och nytt - och han har drag av olika traditioner och sammanhang.

Gårdstomten

Den allra äldsta tomten - är gårdstomten – varifrån har han fått sitt namn?

Vad var gårdstomten för uppgift på gården?

Nämna fem egenskaper som gårdstomten har? Positiva och negativa.

Vilka skillnader finns mellan gårdstomten och vår röda jultomte? Utseende, klädsel, arbete och boende.

I antikens Rom – innan kristendomen – trodde man på husgudar. Hur tror ni att de liknade gårdstomtar? I

Sverige levde Heliga Birgitta på 1300-talet – och hon varnade människor för att tro på tomtar. Varför tror du hon gjorde det?

Moderna jultomten

När kom den moderna jultomten till Sverige – och varför bar han röda kläder? Vem tror man inspirerade till de röda färgerna från allra första början.

Hur har den amerikanska tomtens inspirerat den svenska tomtens utseende?

Var bor den moderna svenska tomten?

Diskussionsfråga: När Jesus föddes kom de tre vise männen till stallet. De hade med sig gåvor till den nyfödda – Gud son. Den kristna tanken var ju att presenterna skulle överräckas på Jesu födelsedag, alltså den 25 december, och den seden gäller i dag i många länder.

Är det något kristet över själva jultomten?

Julbocken

Under 1800-talet började julbocken dyka upp i välbeställda familjer för att dela ut julklappar. I böckerna om Lotta och Petters jul hos tant Greddelin dyker julbocken upp. Var hittar man julbockar idag?

Kreativa arbetsuppgifter

Ta reda på fler "tomtetraditioner i världen" - rita och berätta om de på en affisch.

Skriv en önskelista med teckningar – och skicka till Tomtebodan.

Om du har en julklapp, eller gör en julklapp i slöjden – skriv rim. Läraren kan också hitta på några julklappar som man skriver på whiteboarden – och sedan får eleverna skriva rim på sakerna. Kom ihåg att man ska kunna gissa vad det är.

Skriv en julberättelse om den gamla gårdstomten som tröttnat på sin familj och dyker upp hemma hos Dig. Vad hjälper han till med, vem blir han sur på och vad hittar han på för bus?